Lietas arhīva Nr. 1A-0165-20/15
ECLI:LV:RLPT:2020:1030.1A29016520.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2020.gada 30.oktobrī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese D.Bērziņa
rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu /pers. A/ (turpmāk - sūdzības iesniedzēja) sūdzībā par Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka J.Lūkasa (turpmāk tekstā - iestāde) 2020.gada 21.aprīļa lēmumu Nr. D57/01/513726101/1.

Aprakstošā daļa

2020.gada 17.martā Rīgas pašvaldības policijas Kurzemes pārvaldes inspektors V.Olders sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu-lēmumu Nr.513726101 par to, ka 2020.gada 17.martā pulksten 19:32 transportlīdzeklis Audi ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ bija novietots stāvēšanai /adrese/ ārpus ceļa robežām, tādējādi neievērojot Ceļu satiksmes noteikumu (turpmāk –CSN) 114. punktā noteiktas prasības.

Atbildība par šo pārkāpumu paredzēta Latvijas APK 149.^{10} panta 9.daļā, par ko iesniedzējai uzlikts naudas sods 30,00 EUR apmērā.

Protokolu-lēmumu Nr. 513726101 iesniedzēja pārsūdzēja augstākā iestādē.

Ar iestādes 2020.gada 21.aprīļa lēmumu Nr. D57/01/513726101/1 atstāts negrozīts 2020.gada 17.marta protokola-lēmums Nr.513726101, savukārt iesniedzējas sūdzība noraidīta.

2020.gada 19.maijā Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemta iesniedzējas sūdzība par iestādes 21.04.2020. lēmumu *Nr.* D57/01/513726101/1.

Sūdzības iesniedzēja norāda, ka lēmumam nepiekrīt un pārsūdz to pilnā apmērā šādu apsvērumu dēļ.

Iesniedzēja norāda, RPP priekšnieks J.Lūkass nav juridiski un ar nepagāžamiem pierādījumiem atbildējis uz iesniedzējas iesniegto sūdzību un tajā ietvertajiem argumentiem. RPP priekšnieks ir balstījies tikai uz varbūtības faktiem, bet ne uz tehniskiem vai ar dokumentiem pierādītiem faktiem, par braucamās daļas klātni un tās apmalēm, bet tā vietā ir izteicis tikai savu subjektīvo viedokli, kas saskaņā ar Latvijas APK 243.pantu nav pieļaujams ka pierādīšanas līdzeklis administratīvā pārkāpuma lietā.

Iesniedzēja norāda, ka lai administratīvā pārkāpuma lietā konstatētu subjektīvo un objektīvo pusi, kas tāpat kā objekta un subjekta konstatēšana, ir obligāti priekšnosacījumi, lemjot par noziedzīga sastāva esamību personas rīcībā, ir jābūt konkrētiem pierādījumiem, kas dod pamatu atzinumam par personas vainu. Pieņēmumi nav uzskatāmi par pierādījumiem un uz tiem nav balstāma apsūdzība.

Iesniedzēja norāda, ka administratīvā pārkāpuma protokola-lēmumā norādītie apstākļi nav attiecināmi uz konkrēto situāciju. Uzskata, ka nav pārkāpusi Ceļu satiksmes noteikumu 114.pantu, līdz ar to nav saucama pie atbildības saskaņā ar Latvijas APK 149.^{10} panta 9. daļu.

Iesniedzēja norāda, ka administratīvā pārkāpuma protokola-lēmumā Nr. 513726101 ir norādīts, ka iesniedzēja ir pārkāpusi ceļu satiksmes noteikumu 114.punktu, bet iesniedzēja uzskata, ka viņas novietotais transportlīdzeklis AUDI A8 nav pārkāpis CSN 114.punktu. Ja jau amatpersona vēlējās iesniedzēju saukt pie atbildības pēc Latvijas APK 149.^{10} panta devītās daļas, tad administratīvā pārkāpuma protokola-lēmumā Nr.513726101 bija jānorāda, ka, iespējams, transportlīdzeklis AUDI A8 ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ ir pārkāpis ceļu satiksmes noteikumu punktu 121.4. punktu, "Vietās, kur attālums starp brauktuves nepārtraukto ceļa apzīmējuma līniju, sadalošo joslu vai pretējo brauktuves malu un apturētu transportlīdzekli ir mazāks par 3 metriem", bet administratīvā pārkāpuma protokola-lēmums par šādu pārkāpumu 2020.gada 17.martā netika sastādīts, līdz ar to var secināt, ka pašvaldības policijas darbinieks ir veicis administratīvu patvaļu un bez jebkāda tiesiska pamata ir sastādījis administratīvo pārkāpumu protokola-lēmumu, par neeksistējošu administratīvo pārkāpumu un izmantojis Latvijas APK "slinkuma" 149.^{10} panta devīto daļu, kur likumdevējs valsts amatpersonai ir devis plašas iespējas pēc sava ieskata interpretēt sev vien vēlamos apstākļus.

Iesniedzēja uzskata, ka transportlīdzekli nav novietojusi ārpus ceļa, vadītājam izmantojot transportlīdzekli kustībā vai novietojot to stāvēšanai ir jābalstās tikai uz ceļu satiksmes noteikumu ievērošanu un uz vizuālo ceļa izkārtojumu dabā, novietojot transportlīdzekli AUDI A8 iesniedzēja skaidri redzēja, ka ceļš ir asfaltēts, līdz ar to pēc ceļu būvniecības noteikumiem asfaltētam ceļam obligāti ir nomale, ja ceļa nomales nav, tad minētais ceļa posms nav nododams un nav pieņemams transportlīdzekļu izmantošanai. Dabā ir skaidri redzams, ka ceļa nomale ir noklāta ar šķembām (akmeņiem), kas jebkuram vadītājam ir saprotams kā ceļa nomale.

Pamatojoties uz augstāk minēto iesniedzēja lūdz tiesu atcelt RPP lēmumu Nr.D57/01/513726101/1.

2020.gada 19.jūnijā tiesā no iestādes saņemts rakstveida paskaidrojums par sūdzību.

Iestāde norāda, ka no lietā esošajiem materiāliem - lēmuma, audio/video ieraksta, fotoattēliem un 17.03.2020. administratīvā pārkāpuma protokola Nr.513726101, konstatēts, ka 17.03.2020. plkst.19:32 /adrese/, transportlīdzeklis Audi A8 ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ tika novietots stāvēšanai ārpus ceļa vietā, kura nav uzskatāma ne par ceļa nomali, ne arī par brauktuves paplašinājumu. Par šo pārkāpumu tika pieņemts lēmums par administratīvā soda uzlikšanu iesniedzējas transportlīdzeklim.

Iestāde norāda, ka attiecības ceļu satiksmē ir publisko tiesību regulācijas priekšmets, kurās piemērojams publisko tiesību princips - atļauts tikai tas, kas noteikts tiesību normās, nevis privāto tiesību princips - atļauts viss, kas nav aizliegts.

Iestāde norāda, ka no lietas materiālos esošajiem fotoattēliem un audio/video ieraksta redzams, ka transportlīdzeklis ar diviem sānu riteņiem bija novietots stāvēšanai lēmumā norādītajā vietā - ar smiltīm un akmeņiem klātas augsnes.

Iestādes ieskatā, ir konstatējams, ka transportlīdzeklis lēmumā norādītajā vietā un laikā ar diviem sāna riteņiem bija novietots stāvēšanai ārpus ceļa robežām, tādejādi neievērojot CSN 114.punkta prasības par ko atbildība noteikta Latvijas APK 149.^{10} panta devītajā daļā.

Iestāde norāda, ka no lietā esošajiem materiāliem un iesniedzējas sūdzībām nav konstatējami pierādījumi tam, ka administratīvā pārkāpuma vieta jebkādā veidā būtu uzskatāma par likumā noteiktā kārtībā ierīkotu ceļa nomali vai brauktuves paplašinājumu, vai transportlīdzekļu stāvvietu.

Iestāde norāda, ka vieta, kur lēmumā norādītajā vietā un laikā stāvēšanai tika novietots transportlīdzeklis, nav paredzēta, lai pa to pārvietotos ar transportlīdzekļiem, tostarp, transportlīdzekļu novietošanai stāvēšanai.

CSN 11.nodaļā "Apstāšanās un stāvēšana" iekļautajā 114.punktā ir noteiktas vispārējas prasības transportlīdzekļu novietojumam telpā. No minētās tiesību normas izriet, ka transportlīdzekļi ir jānovieto stāvēšanai ceļa robežās.

Savukārt no CSL 1.panta 3.punkta izriet, ka ceļš ir jebkura satiksmei izbūvēta teritorija. No kā izriet, ka novietojot transportlīdzekli stāvēšanai ārpus satiksmei izbūvētas teritorijas, piemēram, uz augsnes, tiek pārkāptas CSN 114.punktā noteiktās vispārējās prasības transportlīdzekļa novietojumam.

CSN 114.punkts ir vispārīga tiesību norma, kas atļauj transportlīdzekļu apstāšanos un stāvēšanu ceļa labajā pusē, izpildot noteiktos nosacījumus. No CSN 114.punkta normas secināms, ka prasības ir izpildāmas gan apdzīvotās vietās, gan ārpus apdzīvotām vietām.

CSN 141.punktā noteikts, ka transportlīdzekļu stāvēšana dzīvojamās zonās atļauta tikai speciāli paredzētās stāvvietās. Ja tādu stāvvietu nav vai ja tās ir aizņemtas, transportlīdzekļu stāvēšana atļauta tikai vietās, kur tas netraucē gājēju pārvietošanos vai citu transportlīdzekļu braukšanu. CSN 144.punktā norādīts, ka šajā nodaļā minētās prasības attiecas arī uz daudzdzīvokļu namu pagalmiem.

Iestāde norāda, ka no minētā izriet, ka iesniedzējai kā transportlīdzekļa vadītājai transportlīdzekli bija jānovieto stāvēšanai, ievērojot vispārējos CSN nosacījumus.

Iestāde norāda, ka apstāklis, ka iesniedzēja kā transportlīdzekļa vadītāja lēmumā norādītajā vietā var novietot transportlīdzekli stāvēšanai, nenozīmē, ka vieta ir paredzēta transportlīdzekļu novietošanai.

Attiecībā par Sūdzības 4.lapas pēdējā rindkopā minēto, iestāde paskaidro, ka saskaņā ar CSL 43.^{2} pirmo daļu, administratīvo sodu par apstāšanās vai stāvēšanas noteikumu pārkāpumu, ja tas konstatēts bez transportlīdzekļa vadītāja klātbūtnes, piemēro transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā norādītajam turētājam vai, ja turētājs nav norādīts vai transportlīdzeklis noņemts no uzskaites, — transportlīdzekļa īpašniekam (valdītājam). [..]

Savukārt, minētā panta otrajā daļā noteikts, ka persona, kurai ir piemērots administratīvais sods par apstāšanās vai stāvēšanas noteikumu pārkāpumu bez transportlīdzekļa vadītāja klātbūtnes, netiek uzskatīta par administratīvi sodītu.

Papildus norādāms, ka konkrētajā gadījumā transportlīdzeklim tika uzlikts sods par CSN 114.punkta prasību neievērošanu nevis par CSN 121.4.apakšpunktu, līdz ar ko administratīvā atbildība noteikta Latvijas APK 149.^{10} panta devītajā daļā.

Ņemot vērā iepriekš minēto, iestāde lūdz tiesu noraidīt iesniedzējas sūdzību par lēmumu.

Motīvu daļa

Nolēmums tiek sastādīts un lieta izskatīta atbilstoši Latvijas APK normām, pamatojoties uz Administratīvās atbildības likuma Pārejas noteikumu 2.punktu, kas nosaka, ka procesuālās darbības, kas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai uzsāktas saskaņā ar Latvijas APK, tiek arī pabeigtas kodeksā noteiktajā kārtībā. Latvijas APK normas piemērojamas līdz attiecīgās administratīvā pārkāpuma lietvedības stadijas pabeigšanai (lietvedība iestādē, tiesā vai izpilde).

Saskaņā ar Latvijas APK 289.^{6} pantā noteikto, tiesa iesniedzēja sūdzību izskata rakstveida procesā un ievērojot šā kodeksa divdesmit trešajā „a" nodaļā noteikto tiesvedības kārtību.

Tiesa izskata sūdzību saskaņā ar Latvijas APK 289.^{6}panta septīto daļu un izlemj likumā noteiktos jautājumus.

Savukārt saskaņā ar Latvijas APK 289.^{12} pantu tiesa taisa vienu no šajā likuma pantā noteiktajiem nolēmumiem.

Izvērtējot sūdzībā norādītos argumentus, pārbaudot iestādes 2020.gada 21.aprīļa lēmuma Nr.D57/01/513726101/1 pamatojumu, tiesa atzīst, ka iestāde ir pareizi novērtējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus. Tiesa iestādes pamatojumu atzīst par pareizu un pietiekamu, tāpēc saskaņā ar Latvijas APK 289.^{13} panta trešo daļu pievienojas iestādes motivācijai un to neatkārto. Tāpat tiesa iepazīstoties ar lietas materiāliem, nekonstatē, ka iestāde administratīvās lietas izskatīšanas procesā iestādē būtu izdarījusi būtiskus procesuālus pārkāpumus, kas būtu par pamatu minētā lēmuma atcelšanai.

Ministru kabineta 2015.gada 2.jūnija noteikumu Nr. 279 „Ceļu satiksmes noteikumu" (turpmāk – CSN) 114.punkts noteic, ka transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšana atļauta ceļa labajā pusē iespējami vairāk pa labi uz nomales, bet, ja tās nav, – brauktuves malā vietās, kur ir iespējams piebraukt, nepārkāpjot šo noteikumu prasības. Ja brauktuves malā ir izveidoti šim nolūkam paredzēti paplašinājumi, transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšana atļauta šajos paplašinājumos.

Ministru kabineta 2015.gada 2.jūnija noteikumu Nr. 279 „Ceļu satiksmes noteikumu" (turpmāk – CSN) 141.punkts noteic, ka transportlīdzekļu stāvēšana dzīvojamās zonās atļauta tikai speciāli paredzētās stāvvietās. Ja tādu stāvvietu nav vai ja tās ir aizņemtas, transportlīdzekļu stāvēšana atļauta tikai vietās, kur tas netraucē gājēju pārvietošanos vai citu transportlīdzekļu braukšanu.

Latvijas APK 149.^{10} panta 9.daļa noteic, ka par citu šajā kodeksā neminētu apstāšanās vai stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu, uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam trīsdesmit *euro* apmērā.

Lai iestātos Latvijas APK 149.^{10} panta 9.daļā paredzētā atbildība, nepieciešams konstatēt, ka vadītais transportlīdzeklis ir novietots stāvēšanai ārpus ceļa.

Lietā ir strīds par to, vai transportlīdzeklis bija novietots stāvēšanai ārpus ceļa robežām un vai transportlīdzekļa vadītāja ir saucama pie administratīvās atbildības pēc Latvijas APK 149.^{10} panta 9.daļas.

Tiesa atzīst, ka ar lietā esošajiem fotoattēliem un video ierakstu ir pierādīts fakts, ka iesniedzējas transportlīdzeklis ticis novietots stāvēšanai /adrese/ ārpus ceļa robežas.

Tiesa konstatē, ka sūdzības iesniedzējas darbībās konstatējams Latvijas APK 149.^{10} panta 9.daļā paredzētais administratīvais pārkāpums.

Tiesa konstatē, ka lietā nepastāv strīds par to, ka administratīvā pārkāpuma vieta nav apzīmēta ar 529., 537. vai 539.ceļa zīmēm. Līdz ar to iesniedzēja, novietojot automašīnu stāvēšanai protokolā norādītajā vietā, ir pārkāpusi likumu, un ir saucama pie administratīvās atbildības.

Tiesa norāda, ka, lai transportlīdzekļa vadītāju sauktu pie atbildības par izdarīto pārkāpumu, nav nepieciešams konstatēt sekas, proti, nav nepieciešams fiksēt brīdi, kad transportlīdzeklis reāli kādam citam transportlīdzeklim vai gājējam traucējis, jo novietojot automašīnu stāvēšanai, ir jāpārliecinās par konkrētās vietas režīmu.

No lietā esošajiem fotoattēliem skaidri redzams, ka iesniedzējas transportlīdzeklis novietots ārpus ceļa, ka minētā vieta nav paredzēta transportlīdzekļu stāvēšanai.

Lietas izskatīšanas gaitā netika konstatēti fakti, kas apliecinātu to, ka policijas darbinieks V.Olders tieši vai netieši būtu personīgi ieinteresēts sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu-lēmumu Nr. 513726101 par transportlīdzekļa Audi A8 ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ vadītāja sodīšanu.

Tādi pierādījumi, kas liktu apšaubīt policijas darbinieku objektivitāti, netika konstatēti.

No lietas materiāliem redzams, ka sūdzības iesniedzējai par minēto pārkāpumu piemērots naudas sods 30,00 EUR apmērā atbilstoši Latvijas APK normām.

Tas apstāklis, ka iesniedzējai ir cits viedoklis, nenozīmē, ka pārkāpums nav noticis.

Vadoties no procesuālās ekonomijas un Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2008.gada 2.oktobra sprieduma lietā Nr. SKA-378/2008 (*sk. 22.punktu*) norādījumiem, kur Senāts, atsaucoties uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas atziņām, vairākkārt savos nolēmumos ir norādījis, ka no Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta izriet, ka tiesas pienākums ir argumentēt spriedumus, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu. Tiesnešiem ir jāuzklausa argumenti, bet viņiem nav pienākuma detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa. Šāds viedoklis ir izteikts Senāta 2004.gada 23.novembra spriedumā lietā Nr. SKA-216/2004 8.punktā un 2005.gada 22.novembra spriedumā lietā Nr. SKA-378/2005 12.punktā.

Pieņemot iesniedzējas sūdzību, ierosinot un izskatot lietu pēc būtības, ir ievērotas iesniedzējas Satversmes 92.pantā garantētās tiesības uz savu tiesību un likumisko interešu aizstāvību taisnīgā tiesā. Netiek pārkāpta arī iesniedzējas nevainības prezumpcija.

Tādējādi Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka J.Lūkasa 2020.gada 21.aprīļa lēmums Nr.D57/01/513726101/1 un protokola-lēmums Nr. 513726101 ir sastādīts likumīgi un pamatoti, savukārt /pers. A/ sūdzība ir nepamatota un noraidāma.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz augstākminēto un saskaņā ar Latvijas APK 1.pantu, 8.pantu, 149.^{10} panta 9.daļu, 243.pantu, 244.pantu, 246.-250.pantu 289.^{6}pantu, 289.^{12}panta otrās daļas 1.punktu, 289.^{13}pantu, 289.^{17}pantu, 289.^{18}pantu, Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likumu, Administratīvās atbildības likuma 4.panta pirmo daļu, Pārejas noteikumu 2.punktu, tiesa

nosprieda

atstāt negrozītu Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka J.Lūkasa 2020.gada 21.aprīļa lēmumu Nr. D57/01/513726101/1 (2020.gada 17.marta protokols-lēmums Nr. 513726101), bet /pers. A/, personas kods /personas kods/, sūdzību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) darba dienu laikā no tā paziņošanas dienas Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese: . D.Bērziņa